

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
18/5106

Vår referanse:
201804283-15 008

Sted, Dato
Oslo, 04.12.2018

HØRINGSSVAR - LOV OG FORSKRIFTSENDRINGER SOM FØLGE AV STORBRITANNIAS UTTREDEN FRA DEN EUROPEISKE UNION

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev 04.10.2018. Frist for høringen er satt til 30.11.2018.

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende enheter. Vedlagt følger høringsuttalelser fra Oslo og Øst politidistrikter. Innspillene er også delvis innarbeidet i Politidirektoratets høringssvar. Politidirektoratet støtter Oslo og Øst politidistrikters uttalelser i sin helhet.

Bakgrunnen for høringen er forslag til lov- og forskriftsendringer som følge av Storbritannias uttreden fra den europeiske union som er fastsatt til 29.03.2019. Det skal i den forbindelse fastsettes overgangsordninger, og etter overgangsordningens slutt skal Storbritannia anses som et *tredjeland*. I høringsbrevet vises det til at Norge og de andre EØS/EFTA-statene, i likhet med EU, har behov for å regulere Storbritannias uttreden. Dette begrunnes i at avtalen mellom EU og Storbritannia ikke er bindende for Norge. Departementet tar forbehold om at situasjonen vil måtte vurderes på ny dersom Storbritannia forlater EU uten en avtale. I det følgende vil vi kommentere departementets forslag for de punktene som berører politiets oppgaver og ansvarsområder, herunder særlig rett til opphold, politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker og informasjonsutveksling.

Generelt

Politidirektoratet legger til grunn at Justis- og beredskapsdepartementet har foretatt en grundig vurdering ut fra nåværende status for "brevit" knyttet til hvilke behov det er for overgangsordninger og fremtidige løsninger knyttet til endringer i lov og forskrift slik departementet skisserer. Det er likevel for tidlig å behandle alle relevante spørsmål inngående som høringen foranledninger, ettersom vi ikke har kjennskap til hvordan den endelige utmeldingsavtalen blir dersom avtale blir inngått mellom Storbritannia og EU. Politidirektoratet støtter i likhet med Øst politidistrikt endringsforslaget om å etablere tilfredsstillende overgangsordninger for å hindre at britiske statsborgere og deres familiemedlemmer skal måtte forlate Norge for deretter å søke nytt opphold i Norge, og at de i stor grad skal få videreført de rettigheter de har i dag etter EØS-avtalen.

Politidirektoratet

Politidirektoratets merknader

Kapittel 5 Borgernes rettigheter – utmeldingsavtalen del II – høringsnotatet punkt 5.2 Rett til opphold

Departementet foreslår på bakgrunn av Storbritannias utmelding et nytt kapittel i utlendingsloven 13A om særskilt regulering av fortsatt opphold med overskrift som skal lyde: "Kapittel 13 A Særlige regler for utlendinger som omfattes av [avtale om...]". Forslag til lovendringer for å gjennomføre utmeldingsavtalens del 2 er inntatt i utlendingsloven §§ 125a til 125e. Bakgrunnen for forslaget er at britiske borgere og deres familiemedlemmer etter overgangsperiodens slutt ikke lenger anses som EØS-borgere med den følge at de ikke lenger omfattes av utlendingslovens kapittel 13¹ som gir spesielle rettigheter til EØS-borgere, men av reglene for *tredjelandsborgere*. Departementet mener at lovforslaget skal sikre at alle britiske borgere og deres familiemedlemmer "i all hovedsak" får videreført de rettigheter de har etter EØS-avtalen i dag.

Øst politidistrikt støtter de foreslåtte endringene i utlendingsloven §§ 125a, 125b, 125d og 125 e.

Politidirektoratet mener at vilkåret i § 125a annet ledd bokstav b om at det skal foreligge en "etablert familierelasjon" åpner for tolkningstvil. Oslo politidistrikt mener at begrepet bør presiseres i lovens forarbeider for tydeligere å angi hva som anses "etablert" i tilfeller hvor det ikke er inngått ekteskap. Politidirektoratet er enig i at forutsetninger om nærmere grensdragninger bør framgå av proposisjonen. Vi viser til Oslo og Øst politidistrikters uttalelser.

Politidirektoratet støtter at man gjennom regulering sikrer retten til fortsatt opphold for britiske statsborgere. De foreslåtte endringene innebærer at det etter overgangsperioden innføres en ny kategori av utlendinger, ved siden av nordiske borgere, EØS-borgere og tredjelandsborgere. De nye reglene bygger på og viser i stor grad til regelverket for EØS-borgere, samtidig som det er foreslått noen særregler for den aktuelle kategorien. I tillegg vil deler av regelverket for tredjelandsborgere også komme til anvendelse.

Politidirektoratet vil bemerke at innføringen av en ny kategori kompliserer utlendingsregelverket. Dette vil føre til større behov for veiledning, som vil ha betydning for utlendingsmyndighetenes tidsbruk til denne oppgaven. Politidirektoratet tiltrer Oslo politidistrikts innspill om dette.

Et mer komplisert regelverk vil også kreve ny kompetanse internt i politiet. Det vil bl.a. være behov for opplæring om ulike kategorier av britisk statsborgerskap og nasjonalitet og om utlendingskontroll etter nytt regelverk.

Høringsnotatet sier lite om kompetansefordelingen mellom utlendingsmyndighetene. Dersom politiets rolle blir tilsvarende som for EØS-borgere, vil det kreve opplæring i saksbehandling innen vurdering og registrering av oppholdsrett, utstedelse av oppholdsdokumenter, vurdering av bortvisning, samt opprettelse av saker om tilbakekallelse og utvisning.

¹ Kapittel 13. Særlige regler for utlendinger som omfattes av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS-avtalen) og Konvensjon om opprettelse av Det europeiske Frihandelsforbund (EFTA-konvensjonen).

Merknader til punkt 5.2.4 forslaget – kontrollbehov, registreringsbevis, oppholdskort, varig oppholdsbevis og varig oppholdskort

Departementet foreslår at alle som omfattes av utmeldingsavtalen og som allerede har en registrert oppholdsrett, herunder varig oppholdsrett, skal ha en plikt til å anskaffe nytt registreringsbevis, oppholdskort, varig oppholdsbevis eller varig oppholdskort senest seks måneder etter utløpet av overgangsperioden (Nytt kapittel 13A i utlendingsloven § 125c).

Departementet fremholder videre at risikoen for misbruk er relativt lav i saker knyttet til britiske statsborgere, og foreslår på denne bakgrunn at utstedelse av nye registreringsbevis og oppholdskort til personer som er omfattet av utmeldingsavtalen i størst mulig grad bør automatiseres.

I forbindelse med høringsnotatets punkt 5.2.4 om rett til opphold peker Oslo politidistrikt på at politiets ID-kontroll i førstelinjen er viktig også i «kurante» saker mv. Her vil det være et sentralt tema i hvilken utstrekning tjenesteeiere (som for eksempel Skattedirektoratet, NAV) kan sette krav om legitimering med nasjonalt ID-kort som forutsetning for å yte sine tjenester overfor den enkelte.

Politidirektoratet mener at det bør legges opp til en større grad av kontroll av identitet og oppholdsgrunnlag enn det høringsnotatet legger opp til når det gjelder utstedelse og fornyelse av registreringsbevis/oppholdskort. Det vises til Oslo politidistrikts tall hentet fra Nasjonalt ID-senter fra 2017 om misbruk av ID-dokumenter. Politidirektoratet støtter derfor Oslo politidistrikts innspill om at etterfølgende oppmøte hos politiet, slik departementet skisserer, er helt avgjørende for tilstrekkelig god kontroll av ID-dokumenter og oppholdsgrunnlag. Også ved fornyelse av registreringsbevis/oppholdskort bør det legges opp til en større grad av kontroll av identitet og oppholdsgrunnlag. Dersom det ikke utføres en viss grad av kontroll ved nyutstedelse, vil det være lite sammenheng med det kontrollhensynet som begrunner en begrensnig i varigheten på det nye oppholdskortet på 5 år.

Departementet holder det åpent at det på lengre sikt kan vise seg å være hensiktsmessig å utstede Schengen-standardiserte oppholdskort for personer som omfattes av utmeldingsavtalen. Politidirektoratet støtter innspillene fra Øst og Oslo politidistrikter om at det kan være mer hensiktsmessig å innføre Schengen-standardisert oppholdskort enn registreringsbevis for britiske borgere. Som påpekt av Oslo politidistrikt har registreringsbevis i dag ingen utløpsdato og utgjør kun et øyeblikksbilde som bekrefter oppholdsrett på tidspunktet for registreringen. Ordningen med registreringsbevis med utløpsdato som høringsnotatet legger opp til for britiske borgere, har et annet formål og vil bli vesentlig annerledes i praksis. Politidirektoratet støtter Øst politidistrikts redegjørelse om dette og forslag til ordning for britiske borgere.

Merknader til forslag til punkt 10 Politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker

Departementet foreslår at det gis en forskriftsbestemmelse med hjemmel i brexit-loven² som speiler utfasingsbestemmelsene for utmeldingsavtalens artikkel 58, 59 og 60 om politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker. Bestemmelsene angir et skjæringspunkt for hvilke anmodninger og saker som behandles etter det relevante EU-regelverket etter overgangsperiodens slutt. Etter departementets vurdering faller det meste av regelverket som nevnes i art. 58 og 59 rammebeslutninger som faller utenfor Norges samarbeid med EU, men foreslår at noen av disse bestemmelsene likevel er aktuelt å speile for Norges del. Departementet begrunner forslaget med at Norge enten anvender reglene direkte gjennom

² European multidisciplinary platform against criminal threats.

Schengen-samarbeidet, eller fordi tilsvarende regler er tatt inn i andre avtaler mellom Norge og EU.

Politidirektoratet ser i likhet med Øst politidistrikt positivt på forslaget om at det bør gis en forskriftsbestemmelse med hjemmel i brexit-loven som viser de ovennevnte utfasingsbestemmelsene om politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker.

Merknader til forslag til punkt 12 Informasjonsutveksling

Departementet foreslår å endre politiregisterloven (prl) § 22 første ledd fjerde punktum slik at det klart fremgår at det er stater som ikke "er forpliktet etter" direktivet³ som omfattes av tilleggsvilkårene i politiregisterforskriften kapittel 70. Departementet fremholder at nåværende formulering i prl. § 22 sammenholdt med definisjonen av tredjeland i forskriften § 70-2 skaper uklarhet om Storbritannia omfattes av politiregisterforskriftens bestemmelser om overføring av personopplysninger til tredjeland.

Politidirektoratet støtter i likhet med Øst politidistrikt endringsforslagene til prl. § 22. Vi kan ut fra departements premisser for endringsforslaget ikke se at det vil medføre noen realitetsendring når det gjelder politiet- og påtalemyndighetens rettslige adgang til å utlevere personopplysninger til tredjeland etter prl. § 22 med tilhørende forskrift.

Vi viser til Politidirektoratets svar⁴ 15.12.2016 på Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev⁵ 01.11.2016 om forslag som følge av implementeringen av EU-direktiv 2016/680, der vi støttet forslaget til endring i prl. § 22. Direktoratet avga en tilleggsuttalelse til endringer i politiregisterforskriften kapittel 70, der vi i det vesentlige pekte på at departementets forslag om å innta EU-direktivets⁶ bestemmelser ordrett gjorde bestemmelsene vanskelig tilgjengelige og lite brukervennlige, se også kong.res. 27.04.2018⁷ der Politidirektoratets syn er gjentatt. Vi mener fortsatt det er grunn til å minne om at reglene bør være enkle å praktisere, også dersom det er behov for å gjøre ytterligere endringer i politiregisterforskriften kapittel 70 som følge av forslaget til endring i prl. § 22.

Felles merknader til kapittel 10 og 12 om politisamarbeid og informasjonsutveksling

Det foregår informasjonsutveksling mellom norsk og britisk politi daglig i flere kanaler, og Storbritannia er en betydelig bidragsyter når det gjelder politisamarbeid i EU. Dette gjelder både meldinger og treff i Schengen Information System (SIS), bidrag til Europol Information System, til SOCTA⁸ og til EMPACT⁹. I henhold til Europol har 30-40 prosent av alle europeiske etterforskninger britiske linker.

Dersom britene blir stående utenfor EUs instrumenter og informasjonskanaler, vil de anses som et tredjeland, og norske henvendelser/etterlysninger i politisamarbeidssporet må sendes via Interpol Manchester, som ventelig ville få større kapasitetsutfordringer enn de har allerede i dag. Etter Politidirektoratets oppfatning vil norsk politi i så fall påregne betydelig lengre saksbehandlingstid på sine henvendelser til britisk politi.

³ EU-direktiv 2016/680.

⁴ Politidirektoratets ref.: 201604312.

⁵ Justis- og beredskapsdepartementets ref. 16/6645.

⁶ EU-direktiv 2016/680.

⁷ Justis og beredskapsdepartementet Kongelig resolusjon, saksnr.:18/1530 Ref.nr.:8.

⁸ Serious and Organised Crime Threat Assessment.

⁹ European multidisciplinary platform against criminal threats.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet mener at de de foreslåtte lov- og forskriftsendringene generelt og samlet sett i begrenset grad vil få økonomiske og administrative konsekvenser, men at det for politiet blant annet vil påløpe "noe kostnader" i forbindelse med utstedelse av nye oppholdskort og registreringsbevis.

Politidirektoratet vil bemerke at endringene vil medføre behov for oppdatering av interne rutiner, retningslinjer og andre styrende dokumenter. Oslo og Øst politidistrikter påpeker at endringene i en periode vil kunne medføre en økning i antall oppmøter hos politiet for utstedelse av registreringsbevis og oppholdskort.

Med hilsen

Geir Jonatan Sharabi
fungerende seksjonssjef

Alexander Fotland Iversen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

- Oslo politidistrikts høringsuttalelse 14.11.2018
- Øst politidistrikts høringsuttalelse 09.11.2018

Saksbehandlere:

- Erik Kongsgaard
- Line Stang
- Liv Johanne Atterås
- Steinar Talgø

POLITIET
OSLO POLITIDISTRIKT

Politidirektoratet
Postboks 8151 Dep
0031 Oslo

OSLO POLICE DISTRICT

Deres referanse:

Vår referanse:

Sted, dato

Oslo, 14.11.2018

Høring – Endringer i utlendingsloven som følge av Storbritannias uttrede fra Den europeiske union

Det vises til Politidirektoratets e-post 25.10.2018 vedrørende høringsbrev om endringer i utlendingsloven som følge av Brexit. Frist for innspill til Politidirektoratet er satt til 16.11.2018. Innspillene er utformet av Felles enhet for utlending og forvaltning ved Seksjonen for utlendingsforvaltning.

Pkt. 5.2.4 Kontrollbehov

Departementet foreslår at alle som omfattes av utmeldingsavtalen og som allerede har en registrert oppholdsrett, herunder varig oppholdsrett, skal ha en plikt til å anskaffe nytt registreringsbevis, oppholdskort, varig oppholdsbevis eller varig oppholdskort senest seks måneder etter utløpet av overgangsperioden. Videre mener departementet at det bør legges til rette for elektronisk registrering av anmodning om bytte av bevis eller kort, med etterfølgende fremmøte hos politiet for utstedelse. Departementet viser til at kontrollhensyn tilsier at nye registreringsbevis og oppholdskort bør gis en begrenset varighet på fem år.

Oslo politidistrikt (OPD) vil i den forbindelse understreke viktigheten av politiets ID-kontroll i førstelinjen. En tillatelse til å oppholde seg i Norge og registrert oppholdsrett etter EØS-regelverket åpner flere dører til det offentlige. Dersom en identitet og et identitetsdokument blir anerkjent av utlendingsmyndighetene vil denne vurderingen i utstrakt grad legges til grunn av andre offentlige etater og også institusjoner som f.eks. bankvesenet. Politiet viser til tall fra Nasjonalt ID-senter fra 2017, det ble da avdekket 758 tilfeller av misbruk av ID-dokumenter i Norge. Dokumenter fra EU/EFTA utgjorde 41 % av de falske og misbrukte dokumentene dette året.¹

Politiets førstelinje har god kompetanse og erfaring med både taktisk og teknisk identitetskontroll. Vår erfaring er at det er behov for kontroll av identitet også i "kurante" saker hvor det fremlegges identitetsdokumenter som tradisjonelt sett har høy notoritet, da

¹ Misbruk av ID-dokumenter 2017, Nasjonalt ID-senter. www.nidsenteret.no

Oslo politidistrikt

Seksjon for utlendingsforvaltning
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Schweigaardsgate 15b

Tlf: 22 34 21 00

Org. nr.: 961398142
Giro: 7694.05.08319
www.politi.no

misbruk kan forekomme i ulike former. OPD mener på denne bakgrunn at etterfølgende oppmøte hos politiet, slik departementet skisserer, er helt avgjørende for tilstrekkelig god kontroll av ID-dokumenter og oppholdsgrunnlag.

Videre viser departementet til at kontrollhensyn tilsier at nye registreringsbevis og oppholdskort bør gis en begrenset varighet på fem år. Som beskrevet i høringsnotatet har politiet etter gjeldende registreringsordning få kontrollpunkter hvor det gjøres en fornyet vurdering av om oppholdsretten utøves. Etterkontroll er avgjørende for å avdekke misbruk, og da særlig knyttet opp mot arbeidsmarkeds kriminalitet hvor avvik først tydelig fremgår etter noe tid.

OPD ser positive på forslaget som legger opp til en obligatorisk fornyet vurdering av oppholdsgrunnlaget etter fem år. En slik ordning med strukturert etterkontroll av oppholdsgrunnlaget vil styrke politiets kontrolladgang. OPD vil imidlertid bemerke at etterkontroll med fordel kan gjøres *før* det har gått fem år. Politiet erfarer at i saker hvor det eksempelvis foreligger mistanke om pro forma ekteskap vanskeliggjøres bevissituasjonen ettersom tiden går. I slike saker er det avgjørende for politiets arbeid at undersøkelser foretas på et tidlig stadium for å kunne avdekke misbruk.

Til sammenlikning, hva gjelder kontrollhyppighet, vil det ved innvilgelse av permanent oppholdstillatelse for tredjelandsborgere utstedes oppholdskort med to års varighet. Oppholdskort skal fornyes når kortet nærmer seg utløpsdato og ved fornyelsen gjennomfører politiet kontroll av vedkommendes reisevirksomheten de siste to årene. På den måten legges det opp til en systematisk kontroll med en hyppighet som etter politiets syn også ville vært hensiktsmessig for kontroll etter overgangsreglene.

Avslutningsvis vil vi påpeke at et registreringsbevis bekrefter politiets vurdering av utøvelse av oppholdsrett på tidspunktet for registreringen, og utgjør kun et øyeblikksbilde som bekrefter utøvelse av oppholdsrett ved oppmøte. Registreringsbeviset har per i dag ingen angitt gyldighetsperiode, slik som nå foreslås i høringsnotatet. EØS-borgeren kan fritt bytte grunnlag fra eks. arbeid til opphold på egne midler under oppholdstiden uten krav om ny registrering hos politiet.² OPD mener av hensyn til kontroll at det bør foretas fornyet vurdering av oppholdsgrunnlaget, men at det vil kunne være noe forvirrende dersom det etableres registreringsbevis med utløpsdato som foreslått i ny § 125 c i utlendingsloven.

Merknader til ny lovbestemmelse § 125a

Inntatt i utkast til ny § 125a annet ledd bokstav b i utlendingsloven oppstilles det vilkår om en *etablert familierelasjon*. Formuleringen åpner for tolkning, og etter vår oppfatning vil det her være behov for en nærmere presisering i lovens forarbeider av hva som anses etablert i tilfeller hvor det ikke er inngått ekteskap.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Etter vår vurdering vil endringene medføre behov for oppdatering av interne rutiner, styrende dokumenter og retningslinjer. Videre vil endringene kunne medføre en økning i antall oppmøter hos politiet for utstedelse av registreringsbevis og oppholdskort i en periode. En konkret angivelse av antatt økt belastning for politiets førstelinje og hvordan dette vil påvirke

² Høringsnotatet side 34

politiets ressursituasjon er vanskelig å forutse. OPD vil derfor anbefale at dette utredes nærmere etter at den planlagte endringen med opptak og arkivering av biometri er iverksatt i distriktet.

Med hilsen

Jan Eirik Thomassen
Driftsenhetsleder

Saksbehandler:
Thea Sjuve Johansen
Telefon: 22 34 22 14
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk. Du kan på forespørsel få en underskrevet versjon av dette dokumentet.

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

ØST POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
201804283

Vår referanse:
201818867

Sted, Dato
Ski, 09.11.2018

INNSPILL TIL HØRINGSNOTAT OM LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER SOM FØLGE AV STORBRITANNIAS UTTREDEN FRA DEN EUROPEISKE UNION

Øst politidistrikt viser til e-post fra Politidirektoratet (POD) den 25.10.2018 vedrørende Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 04.10.2018 om lov- og forskriftsendringer som følge av Storbritannias uttreden fra den europeiske union. Høringen berører politiet på flere punkter, herunder punktene om rett til opphold, lov om statsborgerskap, politisamarbeid og informasjonsutveksling.

Frist for merknader til POD er innen den 16.11.2018.

Øst politidistrikt ved Felles enhet for utlending og forvaltning har kun gjennomgått de endringene som berører politiet, jf. over.

Generelle kommentarer

Øst politidistrikt er positive til innføringen av et regelverk som innebærer at Storbritannia i en overgangsperiode etter Brexit skal anses som om de var medlem av EU, for å sikre en god gjennomføring og en ordnet overgang. Dette vil skape forutsigbarhet for britiske borgere bosatt i Norge. Overgangsperioden anses tilstrekkelig lang dersom den varer inntil utløpet av 2020. Videre støttes de lovtekniske løsninger som er valgt. I tillegg er det etter vårt syn gunstig at britiske borgere som er bosatt i Norge, samt deres familiemedlemmer, i stor grad får videreført de rettigheter de har i dag etter EØS-avtalen. Hensynet til at lovverket skal være enkelt å praktisere, tilsier at det i stor grad bør likne EØS-regelverket i overgangsperioden. Samtidig bør lovverket speile en eventuell utmeldingsavtale med EU, siden Norge er medlem av EØS.

Kommentarer til punkt 5 – Borgernes rettigheter

Øst politidistrikt er positive til de foreslåtte endringer i utlendingsloven §§ 125 a, 125 b, 125 d og 125 e.

Øst politidistrikt har merket seg formuleringen i høringsnotatet om at det på sikt kan være hensiktsmessig å utstede Schengenstandardisert oppholdskort for personer som omfattes av

ØST POLITIDISTRIKT

utmeldingsavtalen. Vi mener at det er momenter som tilsier at alle borgere av Storbritannia med oppholdsrett, samt deres familiemedlemmer, bør være pliktige til å få oppholdskort, i stedet for registreringsbevis, tidligst mulig etter Brexit og senest innen seks måneder etter utløpet av overgangsperioden. Det vises til at formålet med registreringsbevis ifølge Utlendingsdirektoratets nettsider er at norske myndigheter skal ha oversikt over hvor mange EU/EØS-borgere som er bosatt i Norge. Registrering av EU/EØS-borgere er per dags dato obligatorisk i Norge, men oppholdsretten gjelder uavhengig av registrering, forutsatt at de materielle vilkårene for oppholdsrett er oppfylt. Dette kan være en årsak til at enkelte EU land ikke har innført en registreringsordning. Dersom man skal utstede registreringsbevis til britiske borgere etter Brexit, vil det være med en annen begrunnelse enn statistikk. Sammenhengen i regelverket tilsier at alle tredjelandsborgere som bor i Norge bør kunne få utstedt oppholdskort som dokumentasjon på oppholdsrett i Norge. Da kan man unngå at det oppstår uklarheter vedrørende britiske borgeres oppholdsstatus, og det vil som departementet påpeker, kunne lette utlendingskontrollen i fremtiden om alle britiske statsborgere har samme dokumentasjon på opphold. Det vil også være et sikrere alternativ for britiske statsborgere som blir boende i Norge på lengre sikt. Registreringsbevis har lav notoritet. Slik registreringsbevis er utformet p.t., er det heller ikke påført noen utløpsdato, samtidig som det legges opp til at registreringsbeviset for britiske statsborgere kun skal være gyldig i en tidsbegrenset periode.

Øst politidistrikt mener imidlertid ikke at det nødvendigvis bør være et krav om at britiske statsborgere som omfattes av utmeldingsavtalen skal måtte fremme søknad om oppholdstillatelse, da hensynet til utlendingskontroll anses ivaretatt ved registrering hos politiet. I utgangspunktet tilsier hensynet til britiske borgeres rettsikkerhet at utlendingene som omfattes av utmeldingsavtalen skal måtte søke om oppholdstillatelse i likhet med andre tredjelandsborgere. Det vises til at en avgjørelse om ikke å utstede registreringsbevis ikke er et enkeltvedtak, og dermed ikke kan påklages jf. utlendingsforskriften § 19-22 tredje ledd, i motsetning til vedtak fattet av politiet eller UDI. Hensynet til borgernes rettssikkerhet synes imidlertid å være ivaretatt. Dette skyldes at høringsnotatet angir at det i tråd med utmeldingsavtalen vil komme bestemmelser om klageadgang og prosedyrer, og det blir foreslått at adgangen til å klage skal reguleres i en egen bestemmelse i utlendingsforskriften.

Øst politidistrikt foreslår at utlendingene som omfattes av utmeldingsavtalen skal kunne få et oppholdskort med fem års varighet etter å ha gjennomført en enkel registrering hos politiet, og at de etter fem år skal kunne få et oppholdskort som dokumenterer varig oppholdsrett i riket.

Øvrige kommentarer

For øvrig tiltrer Øst politidistrikt de endringsforslag som fremsettes under punkt 12.1.3 om at politiregisterloven § 22 endres til at det klart fremgår at det er stater som *forpliktet* etter direktivet som omfattes av forskriftens bestemmelser.

Vi er enige i at det bør gis en forskriftsbestemmelse med hjemmel i brexit-loven som viser utfasingsbestemmelsene om politisamarbeid og rettslig samarbeid i straffesaker, jf. høringsnotatets punkt 10.4. Videre er vi enige i at det ikke er nødvendig med endringer eller overgangsbestemmelser dersom Storbritannia trer inn som selvstendig part i Luganokonvensjonen.

Avslutningsvis vil vi bemerke at britiske borgere fortsatt bør kunne bruke e-gates (ABC) ved Oslo lufthavn. Dersom det ikke lages særregler for disse, men de blir ansett som tredjelandsborgere, må alle britiske borgere gjennom manuell kontroll på flyplassen. I år, i

perioden mai til og med oktober, har 91 975 britiske borgere passert gjennom e-gates. Storbritannia er nasjon nummer to (etter norske borgere) som hyppigst benytter ABC ved grensepassering på Oslo lufthavn. Dersom alle disse manuelt må kontrolleres i fremtiden, representerer dette en potensiell betydelig merbelastning på grensekontrollen.

Kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser

Øst politidistrikt mener at det vil påløpe kostnader for politiet i forbindelse med utstedelse av nye oppholdskort og registreringsbevis. Forslagene kan også innebære en økning i antall klagesaker samt en begrenset økning i søknader om varig oppholdsrett. Samlet sett, mener departementet at de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene, vil være begrenset. Vi er enige i at endringene vil medføre noe økt ressursbruk hos politiet. Vi er allerede presset på ressurser på utlendingsfeltet, og endringen vil påføre oss noe merarbeid som kan kreve flere ressurser. Vi kan ikke se at øvrige endringer i høringsnotatet vil påføre politiet vesentlige kostnader.

Dersom alle britiske borgere i fremtiden skal underlegges manuell kontroll i grensekontrollen, og med de krav som stilles til kontroll av tredjelandsborgere, vil det dessuten kreve en øking av ressurser her.

Med hilsen

Eli Fryjordet
Politiinspektør

Saksbehandler:
Elin Grøttjord
Politiadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur